

**PROGRAMMA VAN MAATREGELEN BIJ
ARCHEBO-RAPPORT 2023A290**

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN HEUSDEN-ZOLDER – WITTE BARRIER

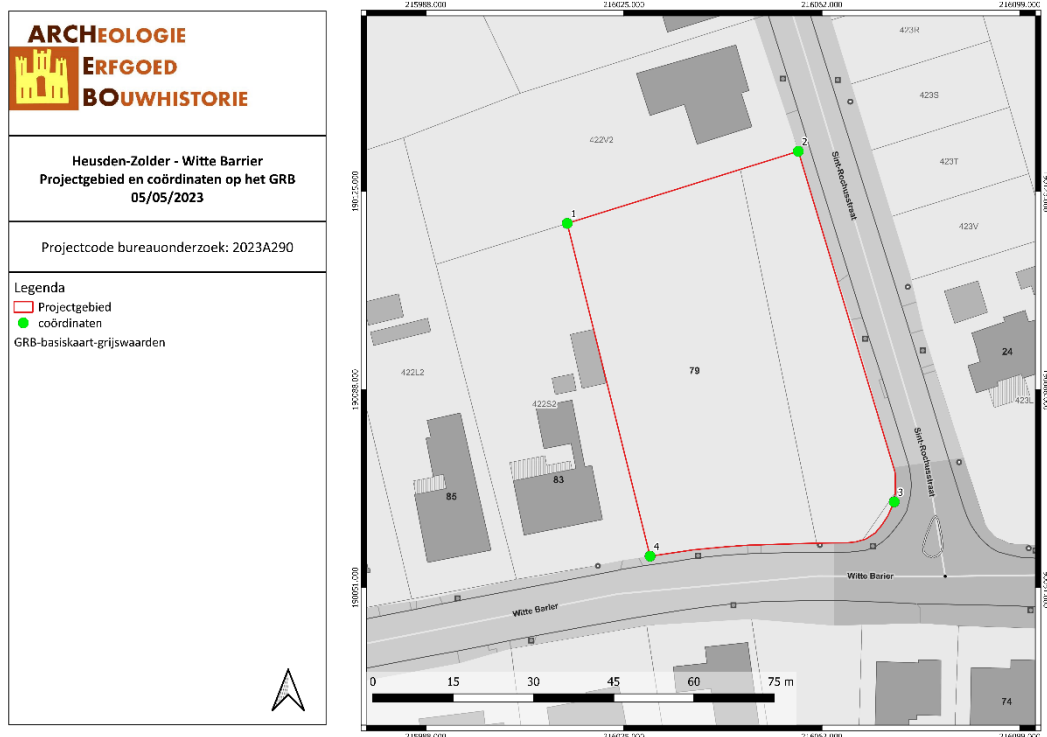
N. GEELLEN, D. WIJNS & J. CLAESEN

MEI 2023

1 ALGEMEEN

Administratieve gegevens / Technische Fiche

Onderzoek:	Programma van maatregelen. Heusden-Zolder – Witte Barrier																								
Opdrachtnemer:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaaken																								
Projectleiding:	Jan Claesen																								
Erkend archeoloog:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014																								
Locatie:	Limburg, Heusden-Zolder, Zolder, Witte Barrier																								
Coördinaten :	<table><tr><td>1</td><td>X</td><td>216014,1</td></tr><tr><td></td><td>Y</td><td>190118,8</td></tr><tr><td>2</td><td>X</td><td>216057,6</td></tr><tr><td></td><td>Y</td><td>190132,5</td></tr><tr><td>3</td><td>X</td><td>216075,1</td></tr><tr><td></td><td>Y</td><td>190067,4</td></tr><tr><td>4</td><td>X</td><td>216030,0</td></tr><tr><td></td><td>Y</td><td>190057,3</td></tr></table>	1	X	216014,1		Y	190118,8	2	X	216057,6		Y	190132,5	3	X	216075,1		Y	190067,4	4	X	216030,0		Y	190057,3
1	X	216014,1																							
	Y	190118,8																							
2	X	216057,6																							
	Y	190132,5																							
3	X	216075,1																							
	Y	190067,4																							
4	X	216030,0																							
	Y	190057,3																							
Kadastrale percelen:	Heusden-Zolder, afdeling 3/Zolder, sectie B, percelen 422X2, 422W2																								

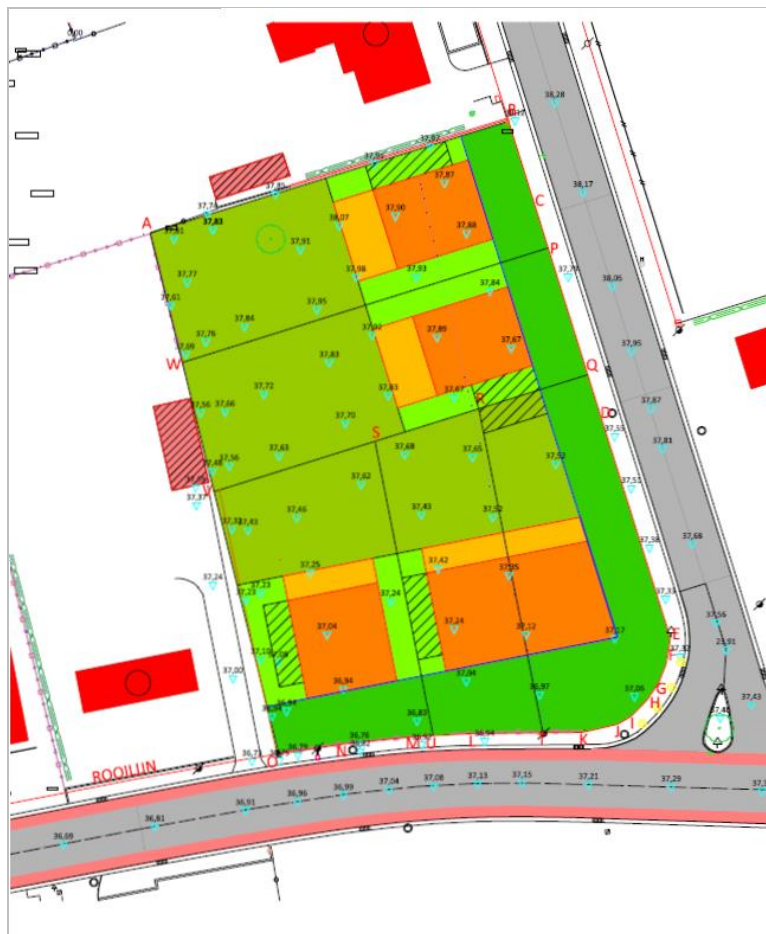
Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2023).

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Aanleiding van het vooronderzoek

Binnen het projectgebied werd door de opdrachtgever een verkavelingsaanvraag ingediend voor vijf loten bouwgrond bestemd voor woningbouw. De diepte van de bodemingrepen is nog niet bekend. Wellicht zal een groot deel van de ondergrond verstoord worden. De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 3212,78 m².

Figuur 2: Verkavelingsplan (opdrachtgever 2022)

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem ¹

Binnen het projectgebied wenst de opdrachtgever over te gaan tot een verkaveling met vijf loten voor woningbouw. De verkavelingsvergunning werd aangevraagd. Het projectgebied is ca. 3212,78 m² groot.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft **CAI 52057**: de Sint-Vincentiuskerk. Nabij deze kerk werd er een gepolijste bijl uit grijze vuursteen gevonden evenals een lithisch artefact. In de kerk greep archeologisch onderzoek plaats met ondermeer de vaststelling van graven. **CAI 700133** omvat een motte uit de volle middeleeuwen op de plaats waar thans het gemeentehuis van Heusden-Zolder staat. En **CAI 160955** heeft betrekking op een verdwenen schans uit de Nieuwe Tijd.

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig is geweest vanaf ca. 1770 tot in de 20ste eeuw. De 20ste-eeuwse bebouwing werd recent afgebroken. Voorheen was het akkerland.

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen valt het projectgebied deels in een zone omschreven als **Zcm(b)** (noordelijk gedeelte) en voor een groot stuk in een zone omschreven als **OB** of bebouwde zone (zuidelijk gedeelte). De **Zcm(b)** bodem betreft hier en zandgrond met zwakke gleyverschijnselen. Deze gronden hebben bovendien een diepe antropogene humus A-horizont (plaggengronden, antropogene gronden) met een structuur B-horizont.

De diepe antropogene A-horizont wijst hier op een langdurig gebruik van de bodem als akkerland wat overigens ook blijkt uit de studie van het historisch cartografisch materiaal.

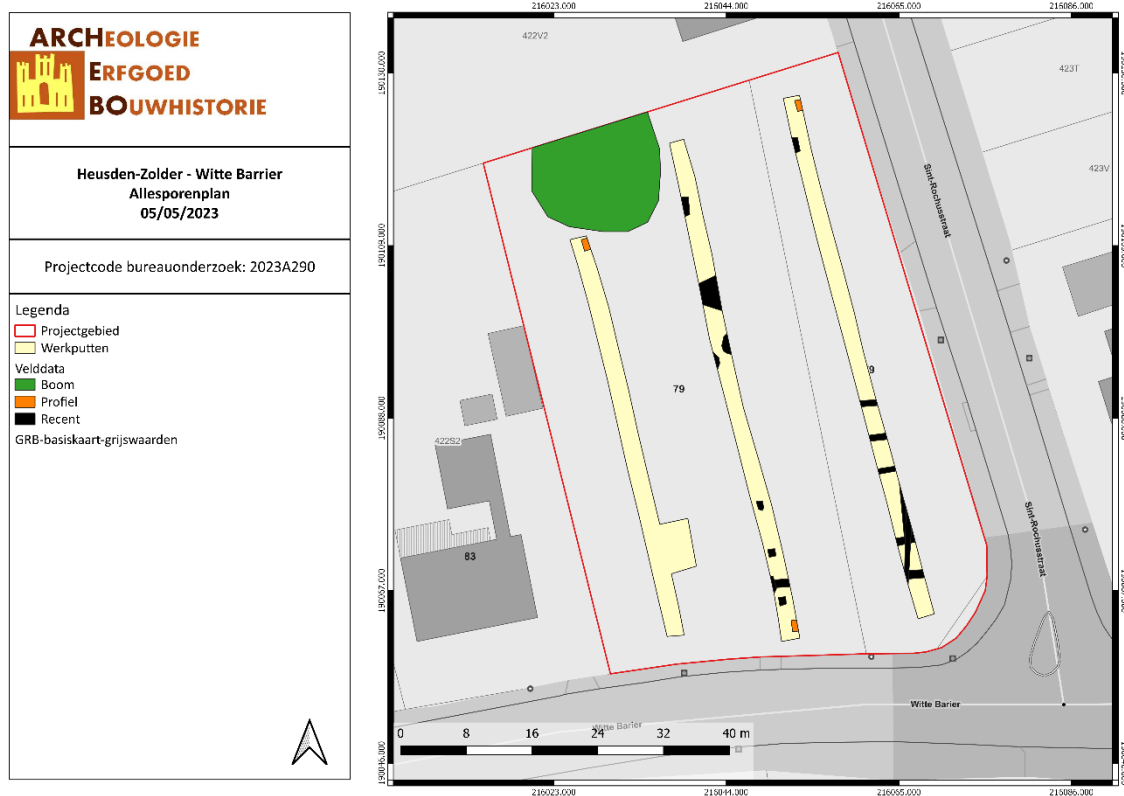
Gezien de ruime afstand van het projectgebied tot de diverse waterlopen (ruim 700 meter) is er weinig kans op een steentijdkampement.

¹ CLAESSEN J., GEELEN N. & WIJNS D., *Archeologienota Heusden-Zolder – Witte Barrier*, Kortenaken, 2022.

Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

Binnen het volledige projectgebied werd een AC profiel aangetroffen. Hier en daar kwamen nog kleine vlekken E en Bh horizont voor. Regelmatig waren er wel grotere vlekken Bs horizont. De Bs horizont had een roestbruine kleur. In profiel 1 is een restant van deze horizont zichtbaar. Het akkerdek bestaat uit twee fasen: de donkerbruine bouwvoor met een dikte van ca. 30 cm en een oudere akkerlaag die lichter bruin was met donkere vlekken (heterogeen uiterlijk) en eveneens ca. 30 cm dik was. De C horizont was oranje in het zuidelijke deel van het terrein en witter in het noorden. De oorspronkelijke podzolbodem, waarvan zoals gezegd enkele sporen bewaard bleven, werd opgenomen in de heterogene oudste akkerlaag. In profiel 2 zijn onderaan de oudste akkerlaag spitsporen te zien die dit bevestigen.

Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen relevante archeologische sporen aangetroffen. In werkputten 2 en 3 werden wel een vrij groot aantal verstoringen aangetroffen die gelinkt kunnen worden aan de in 2022 gesloopte woning. Aangezien er geen archeologische sporen werden aangetroffen is verder onderzoek niet noodzakelijk.

Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2023).

Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op basis van het verslag van resultaten na een door ARCHEBO bvba op 5 mei 2023 uitgevoerd proefsleuvenonderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Op basis van de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een proefsleuvenonderzoek, wordt er geen archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving aanbevolen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologische relevante sporen aangetroffen. De kans op kennisvermeerdering is nihil.

De geplande werken zullen het archeologisch niveau verstoren, maar gezien het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren. Daarom stelt ARCHEBO bvba voor om het terrein definitief vrij te geven.

Conclusie

Het uitgevoerde vooronderzoek is volledig. Alle relevante beschikbare bronnen zijn geraadpleegd.

Binnen het onderzoeksgebied dient geen verder archeologisch onderzoek te gebeuren in welke vorm dan ook.

Deze nota ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht indien er alsnog archeologische resten aan het licht komen.

3 FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2023).	2
Figuur 2: Verkavelingsplan (opdrachtgever 2022)	3
Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2023).....	5